

Advies Zorginstituut Nederland in een geschil over de uitvoering van de zorgverzekering

De Stichting Klachten en Geschillen Zorgverzekeringen (SKGZ) heeft op 20 november 2020 aan Zorginstituut Nederland (het Zorginstituut) advies gevraagd als bedoeld in artikel 114, derde lid, van de Zorgverzekeringswet (Zvw). Verzoekster en verweerder hebben een geschil over de vergoeding van de kosten van een behandeling in verband met hallux valgus in de San Roman Kliniek te Alicante, Spanje.

Bij de adviesaanvraag heeft de SKGZ een kopie van het dossier gestuurd. Het Zorginstituut brengt een voorlopig advies uit, dat nog aangepast kan worden als uit het verslag van de hoorzitting en/of aanvullende stukken nieuwe feiten of omstandigheden naar voren komen.

In artikel B.4. van de tussen partijen overeengekomen zorgverzekering is de aanspraak op medisch-specialistische zorg omschreven. Dit komt overeen met de Zvw.

Vooraf merkt het Zorginstituut nog op dat zijn adviestaak beperkt is tot de vraag of verzoekster aanspraak heeft op een verstrekking of een vergoeding op grond van de basisverzekering. Dit betekent dat het Zorginstituut twee vragen beantwoordt. Namelijk, of de zorg in geschil onderdeel is van het basispakket en vervolgens of verzoekster op deze zorg is aangewezen. Dit laatste is een medische beoordeling. Het Zorginstituut baseert het advies op de beschikbare informatie in het toegezonden dossier.

Het advies van het Zorginstituut kan geen betrekking hebben op een beslissing van verweerder op basis van de aanvullende verzekering of coulance.

Situatie van verzoekster

Bij verzoekster is al enige tijd sprake van hallux valgus links en rechts. Verzoekster geeft op de aanvraag aan dat het gaat om: 'mediale benadering van het eerste MTP-gewricht, afgifte van de adductorpees, medische eminentie verwijdering (bunionectomie)' en 'Verwante / chevron osteotomie van proximale falanx van de hallux met een mediale benadering'. In het behandelplan d.d. 17 december 2019 van de San Roman kliniek in Spanje staat:

"(...) we recommend hallux valgus removal on both feet applying the following surgical techniques:

Hallux Valgus on both feet - foot surgery technique:

- MEDIAL APPROACH TO THE FIRST MTP JOINT. RELEASE OF THE ADDUCTOR TENDON. MEDIAL EMINENCE REMOVAL (BUNIECTOMY).
- AKIN / CHEVRON OSTEOTOMY OF PROXIMAL PHALANX OF HALLUX WITH A MEDIAL APPROACH."

Verweerder heeft de aanvraag afgewezen en voert hierbij aan dat de behandeling bij de indicatie van verzoekster niet voldoet aan de stand van de wetenschap en praktijk. Verweerder verwijst hierbij naar het standpunt uit 2011 van Zorginstituut Nederland (het toenmalige College voor Zorgverzekeringen) over de minimaal invasieve techniek bij hallux valgus¹ en de richtlijn 'Hallux Valgus' uit 2016.

¹ Zorginstituut Nederland, Standpunt minimaal invasieve chirurgische techniek bij hallux valgus, 22 augustus 2008. Te raadplegen via <https://www.zorginstituutnederland.nl/publicaties/standpunten/2011/08/22/minimally-invasive-surgery-minimaal-invasieve-chirurgische-techniek-bij-hallux-valgus-voldoet-niet-aan-de-stand-van-de>

Ook heeft verweerder gezocht naar relevante aanvullende literatuur, dit heeft echter geen nieuwe inzichten opgeleverd.²

Juridisch kader

Op grond van artikel 2.4, lid 1, van het Bzv omvat geneeskundige zorg, zorg zoals onder meer medisch specialisten die plegen te bieden. Verder geldt dat de zorg moet voldoen aan 'de stand van de wetenschap en praktijk'.³ Het criterium bepaalt of een specifieke behandeling behoort tot het verzekerde pakket. Nadat is vastgesteld dat een behandeling als een verzekerde prestatie is aan te merken, dient te worden vastgesteld of een individuele verzekerde naar inhoud en omvang redelijkerwijs is aangewezen op de prestatie.⁴

Beoordeling

De informatie in het dossier is medisch en juridisch beoordeeld.

Voor de behandeling van hallux valgus bestaan er verschillende operatiemethoden. De vraag is of de toegepaste operatiemethode voor de behandeling van hallux valgus voldoet aan de 'stand van de wetenschap en praktijk'.

In eerdere geschillen bleek dat in de San Roman kliniek als Hallux Valgus operatie een combinatie van een osteotomie van de proximale falanx van de grote teen (Akin procedure) met het wegsnijden van het uitstekende botdeel (bunionectomie) en vrijmaken van de adductor pees werd uitgevoerd.⁵ Uit het dossier is op te maken dat het in onderhavig geschil om dezelfde operatietechniek gaat.

Het standpunt van het Zorginstituut (toen CVZ) uit 2011 betreft een specifieke behandeling ter correctie van hallux valgus, namelijk de combinatie van een proximale falanx osteotomie (middels de Akin procedure) met exostectomie en weke delen behandeling (middels de Silver procedure), welke wordt uitgevoerd via een minimaal invasieve operatietechniek. De operatietechniek (Akin in combinatie met bunionectomie en weke delen behandeling) en de toegangsweg voor operatie (minimaal invasieve chirurgie) werden apart beoordeeld. Voor de minimaal invasieve chirurgie kon niet worden geconcludeerd dat deze voldoet aan de stand van de wetenschap en praktijk. Ook voor de behandeling van hallux valgus door de combinatie van proximale phalanx osteotomie (Akin) met bunionectomie zelf (dus los van de toegangsweg: minimaal invasief dan wel een open operatie) bleek onvoldoende bewijs dat deze voldoet aan de stand van de wetenschap en praktijk.

De Nederlandse richtlijn Hallux Valgus (2016)⁶ onderschrijft de conclusie dat behandeling van het eerste teenkootje (de Akin procedure) niet de geëigende techniek is voor behandeling van hallux valgus. Uit deze richtlijn is op te maken dat milde tot matige hallux valgus wordt behandeld door middel van distale

---

wetenschap-en-praktijk

² Giannini S, Faldini C, Nanni M, et al. A minimally invasive technique for surgical treatment of hallux valgus: simple, effective, rapid, inexpensive (SERI). Int Orthop 2013; 37:1805.

Trnka HJ, Krenn S, Schuh R. Minimally invasive hallux valgus surgery: a critical review of the evidence. Int Orthop 2013; 37:1731.

³ Art. 2.1 lid 2 Bzv

⁴ Art. 2.1 lid 3 Bzv

⁵ Zie zaaknummers 2017032944 en 2016127458

⁶ Richtlijn Hallux Valgus 2016 https://richtlijndatabase.nl/richtlijn/hallux_valgus/hallux_valgus_-_korte_beschrijving.html

metatarsale osteotomie en matig tot ernstige hallux valgus door middel van proximale metatarsale osteotomie, kortom, bij hallux valgus is osteotomie van het metatarsale bot (middenvoetsbeentje) aangewezen. Behandeling van hallux valgus door alleen correctie van de proximale phalanx (osteotomie van de proximale phalanx, Akin) geeft volgens deze richtlijn geen duidelijke verbetering van de intermetatarsaalhoek (IMA). Deze techniek kan eventueel een aanvulling zijn op een metatarsale osteotomie, maar dit is bij verzoekster niet toegepast. De Akin techniek is volgens de richtlijn bedoeld voor correctie van een hallux valgus interphalangeus (scheefstand tussen het eerste en tweede teenkootje van de grote teen).

Aanvullend op de literatuursearch van verweerder heeft het Zorginstituut op 2 december 2020 een oriënterende search in PubMed uitgevoerd.⁷ Ook in recentere systematische reviews is de conclusie dat er te weinig studies zijn om te beoordelen of deze techniek meerwaarde heeft boven de bestaande.⁸

Conclusie

Er kan geconcludeerd worden dat Akin in combinatie met bunionectomie en weke delen behandeling, welke wordt uitgevoerd via een minimaal invasieve operatietechniek, voor de behandeling van hallux valgus niet voldoet aan de stand van de wetenschap en praktijk. Verzoekster kan daarom geen aanspraak maken op vergoeding van de behandeling ten laste van de basisverzekering.

Het advies

Het Zorginstituut adviseert op basis van de beschikbare informatie in het dossier het volgende:

De kosten van een behandeling in verband met hallux valgus in de San Roman Kliniek te Alicante, Spanje, maakt geen onderdeel uit van het basispakket.

---

⁷ met de zoektermen "minimally invasive" AND "hallux valgus"

⁸ Malagelada F, Sahirad C, Dalmau-Pastor M, Vega J, Bhumbra R, Manzanares-Céspedes MC, Laffenêtre O. Minimally invasive surgery for hallux valgus: a systematic review of current surgical techniques. *Int Orthop*. 2019 Mar;43(3):625-637. doi: 10.1007/s00264-018-4138-x. Epub 2018 Sep 14. PMID: 30218181.

Jeyaseelan L, Malagelada F. Minimally Invasive Hallux Valgus Surgery-A Systematic Review and Assessment of State of the Art. *Foot Ankle Clin*. 2020 Sep;25(3):345-359. doi: 10.1016/j.fcl.2020.05.001. Epub 2020 Jul 8. PMID: 32736733.